

uerat. Cum facis prandium
 aut cenā noli uocare amicos
 tuos. neq; fr̄s tuos neq; cognos-
 tos. neq; uincos diuites. ne
 forte ipsi te remuident. et si at
 tibi retributio. sed cum facis
 communū uoca paupes. de
 biles. claudos. cecos. et beat<sup>t. dxxviii
d. xxvi</sup>
 eris quia n̄ habent retribu-
 ere tibi. Retribuetur enim tibi
 in retributione iustorū. Hęc
 cū audisset quidā de simul
 discubentib;: dixit illi. Be-
 atus qui manducabit panē
 in regno dei. At ipse dixit
 ei. Homo qđam fecit cenā
 magnā et uocauit multos.
 et misit seruum suū hora-
 cēnē dicere invitatis ut ue-
 nirent: qđa iam parata sunt
 omnia. Et cepunt simul om-
 nes excusare. Primus dixit
 ei. Villam emi: et necesse ha-
 beo exire et uidere illā. Ro-
 go te: habe me excusatum.
 Et alter dixit. Iuga boum e-
 mi quinq;: et eo p̄bare illa.
 Rogo te: habe me excusatū.
 Et alius dixit. Uxorē duxi:
 et ideo non possum uenire.
 Et reuersus seruus: nūca
 aut hęc dño suo. Tunc na-
 tus pater familias: dixit ser-
 uo suo. Exi cito in plateas et
 uicos cunctatis: et paupes ac
 debiles. et cecos. et claudos.
 introduce hic. Et ait seruus.

Dñe factū est ut impasti: et ad
 hoc locatus est. Et ait dñs seruo.
 Exi in vias et sepes: et compel-
 le intrare ut impleat domus
 mea. Dico autē uobis: qđ nemo
 uirorū illorū qui uocati sunt
 gustabit cenam meam.
 bant autē turbe multe cum
 eo: et conuersus dixit ad illos.
 Siq; uenit ad me et non odit
 patrē suū et matrē. et uxore.
 et filios. et sis. et sorores. adhuc
 autē et animā suā: n̄ potest m̄s ēē
 discipls. Et qđn bauiat crucē suā uenit
 post me: n̄ potest m̄s ēē discipls. Qs enī
 ex nobis uoles tū edificare n̄ p̄f se dōpu-
 tati sup̄t q̄ necessarij sunt si ha-
 beat ad p̄ficiendū. ne postea
 qđm posuerit fundementum
 et non potuerit p̄ficere. omnes
 qui uident incipiāt illude-
 re ei dicentes. quia hic homo
 cepit edificare. et n̄ potuit con-
 suminare. Aut quis rex ita-
 rus cōmittere bellum aduer-
 sus abū regē. non sedens pri-
 cogitat si possit cū decē mili-
 bus occurrere ei qui cū uigil-
 ti milib; uenit ad se. Alioqñ
 adhuc illo longe agente agē-
 te: legationē mittens rogat
 ea que pacis sunt. Sic ergo
 omnis ex uobis qui n̄ renun-
 ciat omnib; que possidet: n̄
 potest m̄s ēē discipls. Bonū
 est sal. Si autē sal quoq; euia
 nuerit. in quo condietur?

Neq; in terra neq; in sterquilinū
 utile est: sed foras mittetur: Qui
 habet aures audiendi: audiat.
 Erant autē appropinquantes
 ei publicani et peccatores ut au-
 dierent illū. et mirabant
 pharisæi et scribe: dicentes. qā
 hic peccatores recipit et mandu-
 cat cū illis. Et ait ait ad illos
 parabolam istam dicens. Quis
 ex uobis homo qui habet centū
 oues. et si p̄diderit unā ex illis
 nonne dimitit nonaginta no-
 uem in deserto. et uadit ad illā
 quē pierat donec inueniat illā:
 Et cum inuenierit eam: impo-
 nit in humeros suos gaudens.
 Et ueniens domū conuocat
 om̄s amicos suos et uicinos di-
 illis. Congratulamim̄ michi:
 qā inueni ouē meā quē pierat.
 Dico uobis: qđ ita gaudium e-
 rit in celo sup uno peccatore
 penitentiā agente. quā sup no-
 naginta nouem iustis qui n̄
 indigent penitentia. Aut
 quē mulier habens dragnas
 decem. si p̄diderit dragnam
 unā: nonne accedit lucer-
 nam et euertit domū. et que-
 rit diligenter donec inueni-
 at: Et cum inuenierit: conuo-
 cat amicas et uicinas. dicens.
 Congratulamim̄ michi: quia
 inueni dragnā quā p̄dide-
 ram. Ita dico uobis: gaudiū
 erit corā anglis dei sup uno

peccatore penitentiā agente.
Ait autē Homo qđam habut
 duos filios: et dixit adolescenci-
 or ex illis patri. Pater da mihi
 portionē sustanciē quē me con-
 tingit. Et diuisit illi sustanciā.
 Et non post multos dies congre-
 gatis om̄ib; adolescentior filius
 p̄gre p̄secus est. in regionem
 longinquā: et ibi dissipauit
 substanciā suā uiuendo luxu-
 rioso. Et postquā om̄ia con-
 sumpsisset facta est famel uali-
 dam in regionē illā: et ipse ce-
 pit egere. Et abiit et adhesit
 um ciuiū regionis illius: et mi-
 sit illum in uillā suā ut pasce-
 ret porcos. Et cupiebat uen-
 tū suū de sibi qđ quas porci mā-
 ducabant: et nemo illi dabant.
 In se autē reuersus: dixit. Qū
 mercennarij in domo patris
 mei abundant panib;: ego
 autē hic fame pereo: Surgā
 et ibo ad patrē meū: et dicam
 illi. Pater. peccavi in celū et
 corā te: et iam n̄ sum dignus
 uocari filius tuus. Eac me sicut
 unū de mercennarijs tuis. Et
 surgens uenit ad patrē suū.
 Cū autē adhuc longe eēt ui-
 dit illū pater ipsius et mise-
 ricordia motus est: et accurrens
 cecidit supra collū eius et oscu-
 latius eū. Dicitq; illi fili. Pater.
 peccavi in celū et corā te: iā
 n̄ sum dignus uocari filius tuus.

tuus dixit autem pater ad ser
 uos suos. Cito perferte stolam pri
 mam et induite illum. et date
 anulum in manum eius. et calcia
 amenta in pedes. et adducite
 uitulum saginatum et occidite.
 et manducemus. et epulemur:
 quia hic filius noster mortuus
 erat et reuixit. perierat et
 inuenitus est. Et ceperunt epu
 lar i. Erat autem filius senior in
 agro. Et cum ueniret et appro
 pinquaret domum. audiuit sim
 phoniam. et chorum: et uocauit
 unum de seruis. et interrogauit
 que hec essent. Isq; dixit illi.
 Frater tuus uenit: et occidit
 pater tuus uitulum saginatum
 quia saluum illum recepit.
 Indignatus est autem: et nole
 bat introire. Pater ergo illi
 egressus: cepit illum rogare. At
 ille respondit: dixit patri suo.
 Ecce tot amissus ero tibi. et non
 quam mandatum tuum preteri.
 et nunquam dedisti michi hunc
 ut cum amicis meis epularer:
 sed postquam filius tuus hic quod
 deuorauit substantiam suam cum
 meretricibus uenit. occidisti illi
 uitulum saginatum. At ipse dix
 illi. Fili tu semper mecum es: et omnia
 mea tua sunt. Epulari autem
 et gaudere oportebat: quia fra
 ter tuus hic mortuus erat et
 reuixit. perierat et inuenitus
 est. Dicebat autem ad discipulos

xvi

Iuos.
Lomo quidam erat diuus: qui ha
 bebat uillicum. Ethic dissamat
 est apud illum quasi dissipasset bo
 na ipsius: et uocauit eum et ait illi.
 Quid hoc audio de te: reddere rati
 onem uillationis tue. Iam enim non
 poteris uillicare. Ait autem uille
 mitia se. Quid faciam quia dominus
 auferat a me uillationem: fide
 re non ualeo: medicare erubesco.
 Scio quid faciam: ut cum amotus
 fuerit a uillatione recipiant
 me in domos suas. Conuocatis
 itaque singulis debitoribus domini sui:
 dicebat primo. Quantum debes do
 mino meo. At ille dixit. Centum
 cados olei. Diximus illi. Accipe cau
 tione tuam: et sede cito scribe quinq
 ginta. Deinde alii dixit. Tu ue
 ro quantum debes: Qui ait. Cen
 tum choros trinici. Ait illi. Accipe
 litteras tuas et scribe octoginta.
 Et laudauit dominus uillicum iniqu
 itatis quod prudenter fecisset: quia
 filii huius scripsi prudentiores filii
 lucis in generatione sua sunt.
 Et ego dico uobis. Facite uobis
 amicos de mamonam iniquitatis.
 ut cum defeceritis recipiant uos
 in eterna tabernacula. Quis si
 delis est in minimo: et in maiori
 fidelis est. Et qui in modico in
 quis est: et in maiori inquis
 est. Si ergo in iniquo mamonam
 fideles non sunt. quod uerum est quod
 credet uobis: Et si in alieno fi

xvi.

deles non fuisti qđ uīm q̄s dabit uo
bis. Nemo seruus potest duobus
dīm seruire. Aut eīm unū odiet
et alterū diligit: aut um adhere
bit. et alterū contēpnet. Non po
testis deo seruire et māmone. Au
diebant autē om̄ia hēc pharisei
qui erant auari: et deridebant
illū. Et ait illis. Vos estis qui iusti
ficatis uos corā hominib: q̄s au
tē nouit corda uīa. q̄a qđ homi
nib; altū est. ab hominatio ē. apō
dīm. Lex et pp̄hē usq; ad iohem.
Ex eo regnū dei euāgelizat̄: et oīs
in illud uim facit. Facilius est au
tē celū et terrā preterire: quā
de lege unū apicē cadere. Om
nis qui dimittat uxore suā et
ducit alterā mechāt̄: et qui di
missam a uiro ducit mechatur.

Homo q̄dam erat diues. et
qui induebat̄ purpura et bysso:
et epulabat̄ cotidie splendide.
Et erat q̄dam mendicus nomi
ne lazarus: qui iacebat ad ianu
am eī ulcerib; plenus. cupiens
satnari de misis que cadebant
de mensa diuitis. Sed et canes
uemebant: et lingebant uul
nera eī. Factū est autē ut mo
rere tur mendicus: et portare
tur ab anglis in sinū abrehe.

Mortuus est autē et diues: et se
pultus est in inferno. Eleuans
autē oculos suos cum esset in
tormentis: uidit abraham alon
ge et lazaru in sinu eī. Et ipse

clamans dixit. Pater abraham mi
serere mei: et mittelazaru ut in
tinguat extremū digiti sui in
aqua et refrigeret linguā meā.
q̄a crucior in hac flāma. Et dix
illi abrahā. Fili recordare q̄a re
cepisti bona in uita tua et lazaru
similiter mala. Nunc autē hic
consolatur tu uero cruciaris.
Et in his om̄ib; inter nos et uos
chaos magnū firmatū est: ut
bīj qui uolūt hinc transire
ad uos n̄ possunt. neq; inde huc
in sineare. Et ait. Rogo ergo te
pater: ut mittas eum in domū
patris mei. habeo enī q̄nq; fr̄s:
ut testetur illis ne et ipsi uem
ant in locū hunc tormentorū.
Et ait illi abraham. Habent mo
ySEN et pp̄has: audiant illos. At
ille dixit. Non pater abraham.
sed si quis ex mortuis erit ad eos
penitenciā agent. Aut autē illi.
Si moySEN et pp̄has n̄ audiunt:
neq; si q̄s ex mortuis resurrexe
rit credent.

Et ad discipulos suos ait. Impos
sibile est: ut n̄ ueniant scanda
la. Ne autē p̄ quē uenunt. Vu
lius ē. il si lapis molaris impona
tur circa collū eius. et piciatur
in mare: quā ut scandalizet
unū de pusillis istis. Attende
uobis. Si peccauerit frater tuus
increpa illū: et si penitentiam
egerit dimittit illi. Et si septies
in die peccauerit in te. Et sep-

ties inde conuersus fuerit ad te
 dicens penitet me: dimitte illi.
 Et dixerunt apli dñs. Adauge
 nobis fidem. Dixit autē dñs. Si
 haberetis fidem sicut granum
 sinapis: diceretis huic arbori
 mōro eradicare et t̄nsplanta-
 re in mare obediret uob. Quis
 autē uīm habens seruū aran-
 tem aut pascētē. cui regres-
 so de agro dicat statim. tran-
 si recumbe. et n̄ dicat ei para-
 qd cēnē et preceinge te et immi-
 stra michi donec manducem.
 et bibam. et post hēc tu madu-
 cabis et bibes: numqđ grām
 habet seruo illi. q̄a fecit que
 sibi impauerat: non puto. Sic
 et uos cū feceritis om̄ia que pre-
 cepta sunt uobis: dicite serui
 mūtiles sumus. qd debumus
 facere fecimus.

GEt factū est dum iret in hie-
 rusalem: transiebat p̄ mediā
 samariā et galileā. Et cū ing-
 dere fū in quoddā castellū: oc-
 currerūt ei decē uiri lepsi. Qui
 staterunt alonge: et leuaue-
 runt uocē dicentes. Ihu pre-
 ceptor miserere nr̄i. Quos ut
 uidit: dixit. Ite: ostendite uos
 sacerdotib;. Et factū est dum
 irent: mundati sunt. Vnus au-
 tem ex illis ut uidit q̄a mun-
 datus est: regressus est cū ma-
 gna uoce magnificans dñm:
 et cecidit in faciem ante pedes

eius grās agens. Et hic erit sama-
 ritanus. Respondens autē ihs:
 dixit. Nonne decē mundati sunt:
 et nouem ubi sunt? Non est in-
 uentus qui rediret et daret glo-
 riā deo: nisi hic alienigena.
 Et ait illi. Surge uade: quia fi-
 des tua te saluum fecit.

Hic rogatus autē a phariseis
 quando uenit regnū dei: respō-
 dit eis et dixit. Non uenit regnū
 dei cū observatione: neq; dicent.
 ecce hic aut ecce illic. Ecce enim
 regnū dei intra uos est. Et ait
 ad discipulos suos. Vement dies
 quando desideretis uidere unū
 diem filij hominis: et n̄ uidebi-
 tis. Et dicent uobis. ecce hic.
 ecce illic. Nolite ire: neq; sette-
 mini. Nam sicut fulgur corus-
 cans de sub celo in ea que sub
 celo sunt fulget: ita erit filius
 hominis in die sua. Primū enī
 oportet illū multa pati: et re-
 pbari a generatione hac. Et
 sicut factū est in deb; noe. ita
 erit et in dieb; filii hominis.
 Edebat et bibebant. uxores
 ducebant et dabant ad nup-
 tias usq; in diem qua intrauit
 noe in arcā: et uenit diluvium
 et pdidit om̄s. Similiter sicut
 factū est in dieb; loth. Edebat
 et bibebant. emebant et uen-
 debant. plantabant et edifi-
 cabant. Qua die autē exist-
 loth a sodomis: pluit ignem

et fulsifur de celo et om̄is pdidit. Se
cundū h̄ec erit: qua die filius ho
minis reuelabit̄. In illa hora qui
fuerit in tecto et uasa eī in domo:
ne descendat collere illa. et qui
in agro similiter n̄ redeat retro.

Memores estote uxoris loth. Qui
cinq; quēsierit animā suā sal
uā facere pdet illā: et quicq;
pdiderit illā iunificabit eam.
Dico uobis. Illa nocte erunt duo
in lecto uno: unus assumetur et
alter relinquetur. Duę erunt mo
lentes in unū: una assumetur
et altera relinquetur. Duo in agro:
unus assumetur. et alter relinquetur.
Respondentes dicunt
illi. Vbi dñs? Qui dixit eis. Ubi
cinq; fuerit corpus: illuc con
gregabuntur aquile. Cxvi

Dicebat autē et parabolā ad
illos. qm̄ oportet semp orare et
n̄ deficere: dicens. Iudex quidā
erat in quadā ciuitate: qui dñ
n̄ timebat et hominē non reue
rebat. Vidua autē quadā erat
in ciuitate illa: et ueniebat ad
eum dicens. Iudica me de ad
uersario meo: et nolebat per
multū tempus. Post h̄ec autē
dixit intra se. Et si dñ n̄ timeo.
nec hominē reuereor: tam̄ quia
molesta est michi h̄ec vidua uī
dicabo illā. ne innouissimo ue
niens suggillet me. Ait autem
dñs. Audite quid iudex inqui
tatis dicit. Os autē non faciet

uīdictā electorū suorū clamantiū
ad se die ac nocte. et patientiam
babebit illis. Dico uobis: quia
cito faciet uīdictā illorū. Verū
tamen filius hominis ueniens pu
tas inueniet fidē in terra. Dixit
autē et ad quosdā qui in se confi
debant tanquā iusti et aspna
ban̄ ceteros: parabolam istam.

Duo homines ascendēt
in templū ut orarent: unus pha
riseus. et alter publican. Phari
seus stans: h̄ec apud se orabat.
Deus grās ago tibi. q̄a n̄ sum si
cuit ceteri hominū: raptoreſ. in
iusti. adulteri. uelut hic pub
licanus. Ieiuno bis in sabbato:
decimas do. om̄num quē possideo.
Et publican̄ alonge stans. nole
bat nec oculos ad cēlū leuare:
sed p̄cutiebat pectus suū dicens.
Os ppitius esto michi peccatori.
Dico uobis: descendit hic iusti
ficatus in domū suā ab illo.
Quia om̄is qui se exaltat hu
miliabit̄: et qui se humiliat
exaltabit̄. Aſſerebant autē ad
illū et infantes: ut eos tange
ret. Qd̄ cum uiderent discipli
mcrepabant illos. Ihs autem
conuocans illos: dixit. Si mīte
pueros uenire ad me: et noli
te eos uetare. Galū est enī re
gnū dei. Am̄ dico uobis: qui
cinq; non accepit regnū dei
sicut puer: n̄ m̄bit illud.
Et interrogauit eum qdam

princeps: dicens. Magister bone.
qd faciens uitā eternā possidebo:
Dixit autē eis ihs. Quid me dicas
bonū: Nemo bonus: nisi solus
deus. Mandata nosti. Non occi-
des. n̄ mechaberis. n̄ furtū faci-
es. n̄ falsū testimoniu dices: ho-
nora patrē tuū et matrē. Qui
ait. Hęc om̄ia custodiui a iuuē-
tute mea. Quo audito ihs: ait
ei. Adhuc unū tibi de est. Om̄ia
quęcūq; habes uende: et da
paupibus: et habetis thesaurū
in cęlo: et ueni sequere me. Ihs
ille auditus contristatus est: qđ
diues erat ualde. Videns autē
illū ihs tristē factū: dixit. Quā
difficile qđ peccumas habent in
regnū dī intrabunt. Facilius
est camelū p̄foramen acūs m̄
sire: quā diuitē intrare in re-
gnū dei. Et dixerunt qui au-
diebant. Et quis potest saluus
fieri? Ait illis. Que impossibi-
lia sunt ap̄d homines: possibi-
lia sunt ap̄d dī. Ait autē pe-
trus. Ecce nos dimisim̄ om̄ia:
et secutū sumus te. Qui dixit
eis. Am̄ dico uobis: nemo est
qđ reliquit domū. aut paren-
tes. aut fr̄s. aut uxore. aut
filios ppter regnū dei: et non
recipiat multo plura in hoc
tempore. et in sc̄lo futuro ui-
tam eternam.

Assumpsit autē ihs duode-
cim disciplos: et ait illi. Ecce

ascendimus hierosolimā: et
consumabunt̄ om̄ia que sc̄pta
sunt p̄ app̄has de filio hominis.
Tradetur eñ gentib; et illude-
tur: et flagellabit̄. et crucifi-
getur et conspuetur. Et post
quā flagellauerint occident
eum: et die tercia resurget.
Et ipsi nichil horū intellexerūt.
Et erat uerbū istud absconditū
ab eis: et n̄ intelligebant que
dicebantur.

Factū est autē cum appropin-
quaret hierico: cecus quidā se-
debat secus uia mendicans. Et
cū audiret turbā pretereuntem:
interrogabat qđ hoc ēt. Dixerūt
autē ei: qđ ihs nazarenus tran-
siret. Se clamauit dicens. Ihesu
fili dauid miserere mei. Et qui
preibant increpabant eñ ut
taceret: ipse uero multo magis
clamabat. fili dauid miserere
mei. Stans autē ihs: iussit eñ
adduci ad eñ. Et cū appropin-
quasset: interrogauit illū di-
cens. Quid tibi uis faciā? At ille
dixit. Dñe ut uideam. Et ihs
dixit illi. Respice. Fides tua te
saluū fecit. Et confessim̄ uidit
et sequebaf̄ illū: magnificans
dī. Et om̄is plebs ut uidit: de-
dit laudem deo. Et ingressus p̄
ambulabat hierico: et ecce uir
cui nomen zacheus. et hic erat
p̄nceps publicanorū et ipse di-
ues. Et querebat uidere ihm

quis esset: et nō poterat p̄t turbā
quia statura pusillus erat. Et p̄t
currēns ascendit in arbore s̄cōmo
rū ut uideret illū: quia inde erat
transitus. Et cū uenisset adlo
cū: suspiciens ihs uidit illū. et
dixit ad eum. Zacheus festinans
descende: quia hodie in domo
tua oportet me manere. Et cō
festim descendit: et exceptit illū
gaudens. Et cū uiderent omnes:
murmurabant dicentes. qđ ad
hominē peccatorē diuertisset.
Stans autē zacheus: dixit ad
dñm. Ecce dimidiū bonorum
meorū dñe do paupib⁹: et si
aliquē defraudaui. reddo qua
druplū. Ait ihs ad eum: qđ
hodie. salutē domui huic facta
est. eo qđ ipse filius sit abrah̄.
Uenit enī filius hominis. que
rere et saluare qđ pierat. Hec
illis audientib⁹ adiciens dixit pa
rabolā: eo qđ esset p̄p̄ hierlm.
et quia existimarent qđ confe
stim regnū dei manifestaret.

Dixit ergo. Homo quidā
nobilis abiit in regionē lon
ginquā: accipe sibi regnum
et reuerū. Vocatis autē decē
seruis suis: dedit illis decē
mnas. Et ait ad illos. Negotia
mī dū uemo. Quis autē ei
oderant illū: et miserunt lega
tionē post illū dicentes. Nolu
mus hunc regnare sup nos. Et
factum est ut rediret accepto

regno: et iussit vocari seruos qđ;
dedit pecunīā. ut sciret quantū
quisq; negotiatus esset. Venit
autē primus dicens. Dñe mna
tua decē mnas adquisiuit.
Et ait illi. Euge bone serue: qđ
in modico fidelis fuisti. eris pote
statē habens supria decē ciuita
tes. Et alter uenit dicens. Dñe
mna tua quinq; mnas fecit. Et
huic ait. Et tu esto supria quinq;
ciuitates. Et alter uenit dicens.
Dñe. ecce mna tua: quā habui
repositā in sudario. Timui enī
te: qđ homo austrius es. Tollis
qđ non posuisti: et metis qđ n̄ se
minasti. Dicit ei. De ore tuo te
iudico. serue nequā. Sciebas qđ
ego austrius homo sum. tollens
quod n̄ posui. et metens qđ n̄ se
minatu. et quare non dedisti
pecunīā meā ad mensā. et
ego ueniens cū usuris utiq; exe
gisse illud. Et astantib⁹ dixit.
Anferre ab illo mnam: et da
te illi qui decē mnas habet.
Et dixerunt ei. Dñe habet de
cem mnas. Dico autē uob. quia
omni habenti dabit: ab eo autē
qui n̄ habet. et qđ habet auferē
tur ab eo. Veruntamen iniui
cos meos illos qui noluerunt
me regnare sup se: adducite
huc. et interficite ante me. Et
his dictis precedebat ascendens
hierosolimam.

Et factum est cū appropinq;

lxxvii
dclvi
lxxviii

lxxvii
dclvi
dclvii

lxxviii
dclx

lxxv
dclvi
dclvii

lxxv
dclvi
dclvii

set ad bethfage et bethaniā ad
 montē qui uocat̄ olueti: misit
 duos discipulos suos dicens. Ite
 in castellū qđ contrā uos est. In
 qđ introeuntes inuenietis pul-
 lum asinē alligatū: cui nemo
 umquā hominū sahit. Solui-
 te illum: et adducite. Et si qđ
 uos interrogauerit quare sol-
 uitis: sic dicetis ei. qđ dñs o p̄a
 ei desiderat. Abierunt autē qđ
 missi erant: et inuenierunt si
 cut dixit illis stante pullum.
 Soluerunt; autē illis pullū: di-
 xerunt dñi ei ad illos. Quid
 soluitis pullū? At illi dixerūt:
 qđ dñs eum necessariū habet.
 Et duxerunt illū ad ihm: et
 iactantes uestimenta sup̄ pul-
 lum. imposuerunt ihm. Quin-
 te autē illo: substernebant ue-
 stimenta sua in una. Et cū ap-
 propinquaret iam ad descen-
 sum montis olueti: cepunt
 om̄is turbe dicentū gauden-
 tes laudare dñm uoce magna
 sup̄ om̄ib; quas uiderant uir-
 tutib; dicentes. Benedic̄tus qđ
 uenit rex: in nomine dñi. Pax
 in celo et gloria in excelsis. Et
 qđam phariseorū de turba:
 dixit ad illum. Magister: in
 crepa discipulos tuos. Quibus
 ipse ait. Dico uobis: qđ si h̄i
 tacuerint. lapides clamab̄t.
 Et ut appropinquauit uidēs
 ciuitatē: fleuit sup̄ illā dices.

qđ si cognouisses et tu. Et qđ
 in hac die tua: que ad pacem t̄.
 Hunc autē abscondita sunt ab
 oculis tuis: qđ uenient dies in te
 et circundabunt te inimici tu-
 ius. et circundabunt te. et
 coangustabunt te. undiq; et
 adterram p̄sternent te. et fili-
 os tuos qui in te sunt. Et n̄ relin-
 quent in te lapidē sup̄ lapidē.
 eo qđ n̄ cognoueris tempus ini-
 tationis tue. Et ingressus tem-
 plū: cepit eicere uendentes
 in illo et ementes dicens illis.
 Scriptū est quia domus mea do-
 mus orationis uocabit̄: uos au-
 te fecisti illā spelūcā latronū.
 Et erat docens cotidie in templo.
 Princeps autē sacerdotū et scri-
 be. et principes plebis. quere-
 bant illū p̄dare: at n̄ inueniebat
 qđ facerent illi. Om̄is enī popl̄s
 suspensus erat audiens illū. xx.
Et factū est in una chierū docen-
 te illo popl̄m in templo et euau-
 gelizante: conuenerunt prin-
 cipes sacerdotū et scribe cū semi-
 orib; et auuit dicentes ad illū.
 Dic nobis in qua potestate h̄ec
 facis: aut qđ est qui dedit tibi
 hanc potestatē. Respondens
 autē dixit ad illos. Interrogabo
 uos et ego unū uerbū: respon-
 dete michi. Baptismū ioh̄is de
 celo erat an ex hominib;: At
 illi cogitabant intra se dicentes:
 quia si dixerimus de celo. dicet

quare ergo n̄ credidisti filii? Si au-
tē dixerimus ex hominib; plebs
universa lapidabit nos. Ceterū sc̄
enī iohannē ppham esse. Et respō-
derunt se nescire unde esset. Et
ihs ait illis. Neq; ego dico uobis:
in qua potestate h̄ec facio.

Lxxviii **h̄cxxxv** **h̄cxxxvi**

epit autē dicere ad plebem:
parabolā hanc. Homo planta-
uit vineam et locauit eam co-
lonis: et ipse p̄egre fuit multis
temporib; et in tempore misit
ad cultores seruū ut de fructu
vinee darent illi. Qui c̄esum:
dimiserunt eum manem. Et
addidit alterū seruū mittere.
Illi autē hunc quoq; cedentes
et afficiētes contumeliā: dimi-
serunt in anem. Et addidit
tertiū mittere. Qui et illū uil-
nerantes eiecerunt. Dixit autē
dñs vineę. Quid faciā: mittam
filū meū dilectū. Foritan cum
hunc uiderunt: uerebuntur.
Quē cum uidissent coloni: cogi-
tauerunt intra se dicentes. Hic
est heres. Occidamus illū: ut
n̄rā fiat hereditas. Et electū illū
extra vineā occiderunt. Quid
ergo faciet illis dñs vineę? V̄
niēt et p̄det colonos istos: et da-
bit vineam alijs. Quo auditō:
dixerunt illi. Absit. Ille autem
aspiciens eos ait. Quid ergo hoc
est qđ scriptū est. lapidem quē
repbauerunt edificantes. hic
factus est in caput anguli: Om̄is

qui ceciderit supra illū lapidem
conquassabit: supra quē cecide-
rit comminuet illū.

Lxxix **h̄cxxxv** **h̄cxxxvi**

Et querebant p̄ncipes sacerdo-
tū et scribē mittere illū manus
in illa hora: et timuerūt popl̄m.
Cognouerunt enī qđ ad ipsos di-
xerit: similitudinē istam. Et
obseruantes miserunt insidia-
tores qui se iustos simularent:
ut capent eū in sermone et tūtent
illū p̄ncipatū et potestati p̄fidis.
Et interrogauerunt illū dicen-
tes. Magister. scimus qđ recte di-
cis et doces. et n̄ accipis p̄sonā: sed
in ueritate uia dei doces. Licet no-
bis tributū dare c̄esarī an non?
Considerans autē dolū illorū:
dixit ad eos. Quid metēptauis. Offe-
rite m̄ denariū. Qui habet ima-
ginē et inscipiōnē. Responden-
tes dixerūt. C̄esaris. Et ait illis.
Reddite ergo quē c̄esaris sc̄ c̄esarī:
et quē dei sunt deo. Et n̄ potue-
runt uerbū ei reprehendere.
corā plebe: et mirati sunt in re-
sponso eius tacuerunt.

Accesserunt autē quidā sad-
duceorū qđ negauit esse resurre-
ctionē: et interrogauerūt eum
dicentes. Magister. moysēs sc̄p-
sit nobis si frater alicui mortuus
fuerit habens uxoriē. et hic sine
filij fuerit: ut accipiat frater ei
uxoriē. et suscitet semen frī suo.
Septē ergo fr̄s erant. Et p̄m̄ acce-
pit uxoriē: et mortuus ē sine filijs.

Et sequens accepit illā: et ipse
 mortuus est sine filio. Et tertius
 accepit illā. similiter et om̄is sep-
 tem: et n̄ reliquerūt semen. et mor-
 tui sunt. Nouissima om̄ium:
 mortua est et mulier. In resur-
 rectione ergo cuius eorū erit
 uxor. Siquidem septē habue-
 runt eam uxorē. Et ait illis ih̄s.
 Filii seculi hui⁹ nubunt. et tra-
 dunt adnuptias: illi uero qui
 digni habebunt sc̄lo illo et re-
 surrectione ex mortuis. neq;
 nubunt neq; ducunt uxores.
 Neq; eū ultra mori poterunt.
 Equales eū angelis sunt et si-
 lij sunt dei: cum sint filij re-
 surrectionis. Qui uero resurgat
 mortui: et moyses ostendit sec̄
 rubū. sicut dicit dñm dñm abra-
 ham. et dñm ysaac. et dñm iacob.
 Ds autē non est mortuorū: sed
 uiuorū. Om̄is eū uiuunt ei. Re-
 spondentes autē quidam scri-
 varū: dixerunt. Magister. be-
 ne dixisti. Et amplius n̄ aude-
 bant eū quicqm̄ interrogare.
 Dixit autē ad illos. Quomodo
 dicunt xp̄m filiū dauid esse.
 et ipse dauid dicit in libro psal-
 morū. dixit dñs dñs meo sede
 a dextris meis. donet ponam
 inimicos tuos scabellum pedū
 tuorū: Dauid ergo dñm illū
 uocat. et quom̄ filius eius est.
 Audiente autē om̄i poplo: dix̄
 disciplis suis. Attende a scri-

bis qui uolunt ambulare in sto-
 lis: et amant salutationes in fo-
 ro. et p̄mas cathedras in sinago-
 gis. et p̄mos discubitus in conui-
 uis. Qui deuorant domos uidu-
 arū simulantes longā orationē.

Hij accipiunt dampnationē ma-
 iorem. xxi.

Respiciens autē uidit eos q̄ mit-
 tebant munera sua in gatophi-
 latū diuites. Vidi autē et quā-
 dam uiduā paupculā mitten-
 tē q̄ia minuta duo. Et dixit.
 Uere dico uobis: quia uidua
 h̄ec paup̄ plusquā om̄is misit.
 Nam om̄is h̄ij ex abundanti fibi
 miserunt minima uera dei. h̄ec
 autē ex eo qđ deest illi. omnē
 inctū suū quē habuit misit.

Et quibusdā dicentib;
 de templo qđ lapidibus bonis et
 donis ornatū esset: dixit. H̄ec
 quē uidetis: uenient dies in
 quib; n̄ relinquet lapis sup̄ la-
 pidem qui n̄ destruat. Interro-
 gauerunt autē illū dicentes.

Preceptor quando h̄ec erunt.
 et qđ signū cum fieri incipiant.
 Qui dixit. Vide te ne seducam-
 mi. Multi enī uenien in nomi-
 ne meo dicentes quia ego sum.
 et tempus appropinquauit.
 Nolite ergo ire post illos. Cum
 autē auditis prelia et sedicio-
 nes nolite terrei. Oportet enī
 primū h̄ec fieri. sed n̄ statim
 finis. Tunc dicebat illis sur-

gens contra gentē: et regnū adū
 sis regnū: et terrē motus magis
 erunt ploca. et pestilentia et
 famē: terroresq; de celo. et si
 gna magna erunt. Sed ante
 hec om̄ia mitient uobis manū
 suas et psequēnt: tradentes
 in sinagogas et custodias. tra
 bentes ad reges et presides ppter
 nomen meū. Continget autē
 uobis in testimoniu. Ponite in
 cordibus uestris: n̄ premedita
 ri quēadmodū respondeatis.
 Ego enī dabo uobis os et sapi
 entiā: cui non poterunt resistē
 re et contradicere om̄is aduer
 sarij ur̄i. Trademini autē a pa
 rentib; et fr̄ib; et cognatis et a
 micis. et morte afficiant ex uo
 bis: et eritis odio om̄ib; ppter
 nomen meū. et capillus de ca
 pite ur̄o non pibit. In patien
 tia ur̄a possidebitis animas ue
 stras. Cum autē uideritis circū
 dari ab exercitu hierlin: tunc
 scitote quia appropinquant
 desolatio eius. Tunc qui in nu
 dea sunt fugiant in montes: et
 qui in medio ei discedant. et
 qui in regionib; n̄ intrent in
 eam. q̄a dies ultioris h̄i sunt.
 ut impleant̄. om̄ia quē scripta
 sunt. Vē autē pregnantib; et
 nutrientib; in illis dieb;. Erat
 enī pressura magna sup terram:
 et ira poplō huic. Et cadent in
 ore gladij. et captui ducent̄

in om̄is gentes: et hierlin calcabit̄
 agentib; donec impleat̄ tempora
 nationū. Et erunt signa in sole
 et luna et stellis. et in terris pres
 sura gentiū pre confusione soni
 tis maris et fluctuū: arescentib;
 hominib; p̄ timore et expecta
 tione quē supuenient univer
 so orbi. Nam uirtutes celorum
 mouebunt̄. Et tunc uidebunt
 filiū hominis uenientē in nube:
 cū potestate magna et maiesta
 te. his autē fieri incipientibus:
 respicite et levate capita ur̄a.
 qm̄ appropinquat redēptio
 ur̄a. Et dixit illis similitudinē.
 Videite ficalneā et om̄is arbores.
 Cum p̄ducunt iam ex se fructū:
 scitis qm̄ ip̄e est estas. Ita et uos
 cū uideritis hec fieri: scitote qm̄
 ip̄e est regnū dei. Am̄ dico uob:
 quia n̄ preterib; generatio hec
 donec om̄ia siant. Celiū et terra
 transibunt: uerba autē mea
 n̄ transient. Attendite autē uo
 bis ne forte grauent̄ corda ur̄ā in
 crapula et ebrietate et curi shui
 uitē: et supueniat in uos repen
 tina dies illa. Banquā laqueis
 enī supueniet om̄is qui sedent
 sup faciem om̄is terre. Vigilate
 itaq; om̄i tempore orantes: ut
 digni habeamini fugere ista om̄ia
 quē futura sunt. et stare
 ante filiū hominis. Erat autē
 dieb; docens in templo: noctib;
 uero exiens morabat̄ in monte

qui uocatur oliueta. et omnis po-
pulus uenebat ad eum in templo
audire eum.

¶xxxii.

P. clx
H. clxxviii
S. clv
I. xx
T. clxi
H. xx
G. xviii
I. lxviij

Appropinquabat autem dies se-
stus azimori qui dicitur pascha.
Et querebant principes sacerdo-
tum et scribe quomodo eum in-
terficerent. Timabant uero ple-
bem. Intravit autem satanas
muidam qui uocabatur scarioth
unum de duodecim: et abiit et
locutus est cum principib; sacer-
doti et magistratib; quemadmo-
dum illum traderet eis. Et gau-
si sunt: et pacti sunt pecuniam
illi dare. Et spopondit. Et que-
rebat oportunitatem: ut tra-
deret illum sine turbis.

Ienit autem dies azimori in
qua necesse erat occidi pascha:
et misit petrum et iohannem dicens.
Euntes parate nobis pascha:
ut manducemus. At illi dixerunt.
Ubi uis paremus? Et dixit ad
eos. Ecce introeuntib; uobis
in ciuitate: occurret uobis ho-
mo amphorā aquę portans.
Sequimini eum in domū in qm
intrat: et dicens patris familias
domus. Dicit tibi magister. Vbi
est diuersorū ubi pascha cū
disciplis meis manducē? Et
ipse uobis ostendet cenaculum
magnum stratū: et ibi parate. Eū-
tes autem inuenierunt sicut dixit
illis: et parauerunt pascha. Et
cū facta esset hora discubuit:

P. clxiiij
H. clxxv
S. clv
I. lxviij et duodecim apostoli cum eo. Et ait
illis. Desiderio desideratu hoc
pascha manducare uobiscum:
ante quā patiar. Oico autem uobis:
quia hoc non manducabo illud
donec impleat in regno dei. Et
accepto calice: grās egit et dixit.
Accipite et diuidite inter uos.
Dico enim uobis: quod non bibā de
generatione uitis. donec regnum
dei uemat. Et accepto pane gra-
tias egit et fregit: et dedit eis di-
cens. Hoc est corpus meū quod
per uobis tradet. Hoc facite in me
am cōmemorationē. Similiter
et calicē postquā cenauit: di-
cenauit: dicens. Hic est calix
nouum testamentum in sangu-
ne meo: qui per uobis fundetur.
Veruntamen ecce manus tradē-
tis me: mecum est immensa. Et
quidem filius hominis scđm
quod definitū est uadit: uerun-
tamen uę illi homini per quem
tradet. Et ipsi cepunt quere-
re inter se: quis esset ex eis qui
hoc facturus esset. Facta est au-
tē et contentio inter eos: qđ eorum
uideret esse maior. Dixit autem
eis. Reges gentium dñantur eorum:
et qui potestate habent super
eos beneficū uocant. Vos autem
nō sic: sed qui maior est in uobis
fiat sicut iunior. et qui preces-
sor est sicut ministrator. Nam
qui maior est qui recumbit an
qui ministrat: nōne qđ recūbit?

P. clxv
H. clxxv
S. clv

P. clxvi
H. clxxviii
S. clv
I. lxviij

P. clxvij
H. clxxv
S. clv

P. clxviii
H. clxxix
S. clv

P. clxix
H. clxx
S. clv
I. lxviij

P. clxx
H. clxxi
S. clv

P. clxx

Ego autem in medio uirum sum: si
cuit qui ministrat. uos autem estis
qui permanesistis mecum in temptatione
meis. et ego dispono uobis
sicut dispositi sunt mihi pater noster re
gnus. ut edatis et bibatis super men
sam meam in regno meo. Et sedea
tis super thronos. iudicantes duo
decim tribus israhel. At autem dominus
symoni. Symon ecce satanas
expetivit uos ut cibariaret sic
triticum: ego autem rogaui pro te
ut non deficiat fides tua. Et tu ali
quando conuersus confirmas
fratres tuos. Qui dixit ei. Domine tecum
paratus sum et in carcere et in mor
te ire. Et ille dixit. Dico tibi pe
tre: non cantabit hodie gallus do
nec ter abneges nosse me. Et
dixit eis. Quando misi uos sine
sacculo et pera et calciamentis:
numquid aliquid defuit uobis?
At illi dixerunt. Nichil. Dixit
ergo eis. Sed nunc qui habet
sacculum tollat similiter et pera:
et qui non habet uendat tunicam
suam et emat gladium. Dico enim
uobis: quoniam adhuc hoc quod scriptum
est oportet impleri in me. et
quod cum inquis deputatus es.
Et enim ea que sunt de me: fi
nem habent. At illi dixerunt.
Domine ecce gladij duo hic. At
illi dixit eis. Satis est.
Et egressus ibat secundum con
fuetudinem in monte olivarum.
Secuti sunt autem illi et disci
puli. Et cum puerisset ad locum

dixit illis. Orate: ne intratis in
temptationem. Et ipse amulsus
est ab eis quantum iactus est lapi
dis: et positis gemibus orabat di
cens. Pater si uis: transfer calicem
istum a me. Veruntamen non mea
uoluntas: sed tua fiat. Apparu
it autem illi angelus de celo: confor
tans eum. Et factus in agonia: pli
xius orabat. Et factus est sudor
eius sicut guttae sanguinis: de
currentis in terram. Et cum surre
xisset ab oratione et uenisset ad
discipulos suos: inuenit eos dor
mientes pre tristitia. et ait illis.
Quid dormitis? Surgite orate:
ne intratis in temptationem. Adhuc
eo loquente: ecce turba et qui
uocabatur iudas unus de duode
cimi antecedebat eos. Et appro
pinquauit ihu: ut oscularet
eum. Ihs autem dixit ei. Iuda.
osculo filium hominis tradis: Vi
dentes autem hi qui circa ipsum
erant quod futurum erat. dixerunt
ei. Domine si patimus in gladio:
Et percussit unus ex illis seruum
principis sacerdotum: et apertauit
auriculam eius dextram. Respon
dens autem ihs: ait. Sinite usq;
huc. Et cum tetigisset auriculam
eius: sanauit eam. Dixit autem
ihs ad eos. qui uenerant ad se:
principes sacerdotum. et magistra
tus templi. et seniores. Quasi
ad latrone existis cum gladiis
et fustibus: cum cotidie uobis cum
fuerim in templo non extendistis

in me manus. sed hec est hora uia
 et potestas tenebrarum. Compre-
 hendentes autem eum: duxerunt
 ad domum principis sacerdotum. Pe-
 trus uero sequebat alio lange. Ac-
 censo autem igne in medio atrio
 et circu sedentibus illis: erat pe-
 trus in medio eorum. Quem cum
 uidisset ancilla quedam seden-
 tem ad lumen. et cum fuisse
 intuta: dixit. Et hic cum illo
 erat. At ille negauit eum dicens.
 Mulier non noui illum. Et post
 pusillum aliud uidens eum: dixit.
 Et tu de illis es. Petrus uero:
 ait. O homo non sum. Et inter-
 uallo facto quasi hore unius:
 aliud quidam affirmabat dicens.
 Vere et hic cum illo erat. Nam
 et galileus est. Et ait petrus.
 Homo nescio quid dicas. Et con-
 tinuo adhuc illo loquente: gal-
 lis cantauit. Et conuersus do-
 minus respexit petrum. Et re-
 cordatus est petrus uerbi do-
 mini sicut dixerat quia prius
 quam gallus cantet ter me ne-
 gabis. Et egressus foras petrus:
 fleuit amare. Et uiri qui te-
 nebant illum: illudebant ei ce-
 dentes. Et uelauerunt eum:
 et paviebant faciem eius. et
 interrogauerunt eum dicentes.
 Prophetiza: quis est qui te p-
 ausit. Et alia multa blasphemantes
 dicebant in eum. Et
 ut factus est dies: conuenierunt
 seniores plebis et principes sacer-
 dotum et scribere. et duxerunt illum
 in concilium suum dicentes Si tu es
 xpc: dic nobis. Et ait illis. Si uo-
 bis dixerim non credetis michi: si
 autem interrogauero non responde-
 bitis michi neque dimittetis. Ex
 hoc autem erit filius hominis se-
 dens ad extremitatis dei. Dixe-
 runt autem omnes. Tu ergo es filius
 dei. Qui ait. Vos dicitis: quia ego
 sum. At illi duxerunt. Quid ad
 hoc desideramus testimonium?
 Ipsi enim audiuimus de ore eius.
Et surgens omnis multitudo. xxiii.
 eorum: duxerunt illum ad pilatum.
 Cepunt autem accusare illum: di-
 centes Hunc inuenimus sub-
 uertentem gentem nostram: et phi-
 bientem tributa dari cesari. et di-
 centem se xpm regem esse. Pilatus autem
 interrogauit eum dicens. Tu es rex iudeorum?
 At ille respondens ait. Tu es. Ait autem pi-
 lat ad principes sacerdotum. Nichil
 inuenio cause in hoc homine.
 At illi inualescebant: dicentes.
 Commouet populum: docens per
 universam iudeam. incipiens a ga-
 dileam usque huc. Pilatus autem au-
 diens galileam: interrogauit si ho-
 mo galileus esset. Et ut cognouit
 quod de herodis potestate esset:
 remisit eum ad herodem. qui et
 ipse iherosolimis erat in illis
 diebus. Herodes autem inso ibu-
 gauit est ualde. Erat enim cu-
 piens ex multo tempore uidere eum:
 eo quod audiret multa de illo. et
 spabat signum aliquod uidere

docum et scribere. et duxerunt illum
 in concilium suum dicentes Si tu es
 xpc: dic nobis. Et ait illis. Si uo-
 bis dixerim non credetis michi: si
 autem interrogauero non responde-
 bitis michi neque dimittetis. Ex
 hoc autem erit filius hominis se-
 dens ad extremitatis dei. Dixe-
 runt autem omnes. Tu ergo es filius
 dei. Qui ait. Vos dicitis: quia ego
 sum. At illi duxerunt. Quid ad
 hoc desideramus testimonium?
 Ipsi enim audiuimus de ore eius.
Et surgens omnis multitudo. xxiii.
 eorum: duxerunt illum ad pilatum.
 Cepunt autem accusare illum: di-
 centes Hunc inuenimus sub-
 uertentem gentem nostram: et phi-
 bientem tributa dari cesari. et di-
 centem se xpm regem esse. Pilatus autem
 interrogauit eum dicens. Tu es rex iudeorum?
 At ille respondens ait. Tu es. Ait autem pi-
 lat ad principes sacerdotum. Nichil
 inuenio cause in hoc homine.
 At illi inualescebant: dicentes.
 Commouet populum: docens per
 universam iudeam. incipiens a ga-
 dileam usque huc. Pilatus autem au-
 diens galileam: interrogauit si ho-
 mo galileus esset. Et ut cognouit
 quod de herodis potestate esset:
 remisit eum ad herodem. qui et
 ipse iherosolimis erat in illis
 diebus. Herodes autem inso ibu-
 gauit est ualde. Erat enim cu-
 piens ex multo tempore uidere eum:
 eo quod audiret multa de illo. et
 spabat signum aliquod uidere

ab eo fieri. Interrogabat autem illū multis sermonibus: at ipse nichil illi respondebat. Stabant autem p̄ncipes sacerdotū et scribē: constanter accusantes eū. Spreuit autem illū herodes cum exercitu suo. et illusit. induitū ueste alba: et remisit ad pilatū. Et facti sunt amici herodes et pilatus in ipsa die. Nam antea inimici erant: adiuvicem. Pilatus autem conuocatis p̄ncipib; sacerdotū et magistris et plebe: dixit ad illos. Optulisti michi hunc hominē quasi auertentē popl̄m: et ecce ego corā uobis interrogans nullam causam inuenio in hominē istū exhibi in quib; cū actu satis. Sed neq; herodes. Nam remisit eum ad nos: et ecce nichil dignū morte accū est ei. Emediatū ergo illū dimittā. Necesse autem habebat dimittere eis p̄ diem festū: unū. Exclamauit autem simul universa turba: dicens.olle hunc: et dimitte nobis barraban. Qui erat ppter se ditionē quandam factam in ciuitate et homicidiū: missus in carcerē. Iterū autem pilatus locutus est ad illos: uolens dimittere ihm. At illi suclamabant dicentes. Crucifige crucifige eū. Ille autem tertio dixit ad illos. Quid enim mali fecit iste? Nullā causā mortis inuenio in eo. Coripiā ergo illum: et dimittam. At illi instabant uocabus

magnis: postulantes ut crucifige retur: et inualescebant uoces eorum. Et pilatus ad iudicauit fieri petitionē eorū. Dmisit autem illis eum qui ppter homicidium et seditionē missus fuerat in carcere quē petebant: ibm uero tradidit uoluntati eorū. Et cū ducerent eum apprehenderunt sy monē quendā c̄yrenensem ueniente de villa: et imposuerunt illi crucē portare post ihm. Sequebatur autem illum multa turba populi et mulierum. quē plangebant et lamentabantur eum. Conuersus autem ad illas ihs: dixit. Filie bierusalem nolite fletre super me: sed super uos ipsas flete. et super filios uestrós. qm̄ ecce uenient dies in quib; dicent. Beate steriles et uentres qui nō genuerunt: et ubera quē nō lactauerunt. Tunc incipient dicere montib; cadite super nos: et collibus opite nos. Quia sim uiridi ligno hoc faciunt in arido qd̄ fiet. Ducebant autem et alijs duo nequā cum eo: ut interficerentur. Et postquā uenerunt in locū qui uocatur caluarie. ibi crucifixerunt eum. Et latrones unū a dextris et alterum a sinistris. Ihs autem dicebat. Pater dimitte illis. Non enim sciunt qd̄ faciunt. Ouidentes uero uestimenta eius: miserunt sortes. Et stabat popl̄s expectās. Et deridebant illum principes

tccv
hccviii
hccviiii

tccvi

tccvii
hccviiii

tccviii

tccviiii
hccviiii
hccvii

tccx
hccxv
hccvii
hccviiii

tccxi
hccxvi
hccvii
hccviiii

tccxii
hccxvii

tccxv
hccxvii
hccvii
hccviiii

cum eis dicentes. Alios saluos
 fecit: se saluum faciat si hic ē
 xp̄c dei electus. Illudebant au-
 tē ei et milites accedentes. et a-
 cetū offerentes illi: dicentes. Si
 tu es rex iudeorū: saluu te fac.
 Erat autē et subscriptio inscr̄p-
 ta sup illū. litteris grecis et la-
 tinis et hebraicis: hic est rex iu-
 deorū. Unus autē de his qui pē-
 debant latromib; blasphemā-
 bant eū dicens. Situ es xp̄c sal-
 uum fac te metipsum et nos. Re-
 spondens autē alter increpabat
 illū: dicens. Neq; tu times dñm:
 qd in eadem dāpnatione es: Et
 nos quidē iuste: nam digna fa-
 ctis recipimus. hic uero nichil
 mali gessit. Et dicebat ad ih̄m.
 Oñē memento mei: cū ueneris
 in regnū tuū. Et dixit illi ih̄s.
 Am̄ dico tibi: hodie meū eris
 in paradiso. Erat autē serē ho-
 ra sexta. Et tenebre factē sunt
 in uniuersam terrā usq; ad ho-
 ram nonam. et obscuratus est
 sol. Et uelū templi scissum est
 medū. Et clamans uoce ma-
 gna ih̄s: ait. Pater in manus
 tuas comendo sp̄m meū. Et hēc
 dicens: expirauit. Uidens au-
 tem centurio qd factū fuerat:
 glorificauit dñm dicens. Vere
 hic homo iustus erat. Et om̄is
 turba eorū qui simul aderāt
 ad spectaculū istud et uidebāt
 quē siebant: patientes pecto-
 ra sua reuertebant. Stabant

autē om̄is noti ei alonē. et mulie-
 res que secutę erāt eum a galilea:
 hec uidentes. Et ecce uir nomine
 ioseph qui erat de curio. uir bo-
 nus et iustus. hic n̄ consenserat
 consilio et attribus eorū: ab anima-
 thia ciuitate iudeę. qui expecta-
 bat et ipse regnum dei. hic ac-
 cessit ad pilatum et petiit corp̄
 ih̄u. Et depositū inuoluit sindo-
 ne. et posuit eū in monumento
 exciso in quo nondū quisquā po-
 situs fuerat. Et dies erat parasce-
 ues: et sabbatū illuscebat. Sub-
 seutę autē mulieres que cū ip-
 so uenerant de galilea uiderūt
 monumentū et quēadmodum
 positū erat corpus eius. Et reuer-
 tentes parauerunt aromata et
 unguenta. et sabbato quidem
 filuerunt. scdm mandatum.

Txxiii.

Ana autē sabbati ualde dilu-
 culo uenerunt ad monumentū por-
 tantes que parauerant aroma-
 ta: et inuenerunt lapidē reuo-
 lutū a monumento. et ingressę
 n̄ inuenerunt corpus dñi ih̄u.
 Et factū est dum mente conser-
 nante essent de isto: ecce duo uiri
 steterunt secus illas in ueste ful-
 genti. Cum timerent autē et de-
 clinarent uultū in teriā: dixe-
 runt ad illas. Quid queritis ui-
 uentē cum mortuis? Non est hic:
 sed sur̄exit. Recordatus quali-
 ter locutus est uobis cum adhuc
 in galilea esset: dicens qd ope-
 rat filium hominis tradi in manū

hominū peccatorū. et crucifigi
 et die tertia resurgere. Et recordate
 sunt uerborū eī. Et regresse
 a monumento nunc auerunt hēc
 omīa illis undecim. et ceteris om̄ib.
 Erat autē maria magda-
 lena et iohanna et maria iaco-
 bi et ceterē quē cū ei erant quē
 dicebant ad ap̄t̄os hēc: et uisa-
 sunt ante illos sicut deliramen-
 tum uerba ista. et n̄ credebant
 illis. Petrus autē surgens cur-
 rit ad monumentū: et p̄cubens
 uidit linteum sola posita. et
 abiit secum mirans qđ factū fu-
 erat. Et ecce duo ex illis ibant
 ipsa die in castellū. qđ erat in
 spatio stadiorū sexaginta ab
 hierusalem: nomine emaus.
 Et ipsi loquebant̄ adiuicem
 de his om̄ib; quē acciderant.
 Et factū est dum fabularent̄ et
 secum quererent̄: et ipse ihs
 appropinquans ibat cum illis.
 Oculi autē illorū tenebantur
 ne eum agnoscerent. Et ait
 ad illos. Qui sunt hi sermones
 quos confertis adiuicē ambu-
 lantes et estis tristes. Et respō-
 dens unus cui nomen cleopas:
 dixit ei. Tū solus peregrinus es
 in hierusalem. et non cognouisti
 quē facta sunt in illa his
 dieb; Quib; ille dixit. Quē?
 Et dixerunt. De ihu nazare-
 no qui fuit uir pp̄ha potens
 in ope et sermone coram deo
 et omni poplo: et quomodo tra-

diderunt eum summi sacerdo-
 tes et p̄ncipes n̄ i midampnati-
 onē mortis. et crucifixerunt eū.
 Nos autē sp̄abamus quia ipse esset
 redempturus n̄s. Et nunc sup
 hēc omīa tertia dies est hodie: qđ
 hēc facta sunt. Sed et mulieres
 quedam ex n̄ris teruerunt nos:
 quē ante lucem fuerunt admo-
 nimentū. et non intendo corpo-
 re eius uenerunt dicentes se etiā
 uisionē angelorū indisse. qui di-
 cunt eum uiuere. Et abierunt
 quidam ex n̄ris ad monumentū.
 et ita uiuenerunt sicut mulie-
 res dixerunt: ipsum uero non
 uiuenterunt. Et ipse dixit ad
 eos. O stulti et tardi corde ad cre-
 dendū in om̄ib; quē locuti sc̄
 pp̄he. Nonne hēc oportuit pati
 xp̄m. et ita intare in gloriam suā?
 Et incipiens a moyse et om̄ib;
 pp̄his: interpretabatur illis in
 om̄ib; scripturis quē de ipso e-
 rānt. Et appropinquauerūt
 castello quo ibant: et ipse se
 finxit longus ire. Et coegerunt
 illū dicentes. Mane nobiscum:
 qm̄ aduerspascit. et inclinata
 est iam dies. Et intravit cum
 illis. Et factū est dum recūbe-
 ret cum illis: accepit panē. et
 benedixit ac frēgit et porrigē-
 bat illis. Et ap̄t̄i sunt oculi eoz
 et cognouerunt eum: et ipse
 euamit ex oculis eorū. Et di-
 xerunt ad iuncem. Nonne cor
 m̄m ardens erat in nobis dum

loqueretur mīia et apiret nobis
 sc̄pturas. Et surgentes eadē hora
 regressi sunt in hierlm: et inue-
 nerunt congregatos undecim. et
 eos qui cū ipſi erant dicentes q̄a
 surrexit dñs uere. et apparuit sy-
 moni. Et ipſi narrabant quę ge-
 sta sunt in uia: et quom̄ cognō-
 uerunt eum in fractione panis.
 Dum hęc autē loquunt̄: ihs ste-
 tit in medio eorū et dicit eis. Pax
 uobis. Ego sum. Nolite timere.
 Conturbati uero et conteritu:
 existimabant se sp̄m uidere. Et
 dixit eis. Quid turbati estis. et co-
 gitationes ascendunt in corda
 uia: Videte manus meas et pe-
 des meos: quia ipſe ego sum. Pal-
 pate et uidete: quia sp̄s carnē
 et ossa n̄ habet sicut me uidetis
 habere. Et cū hęc dixisset: osten-
 dit eis manus et pedes. Adhuc
 autē illis n̄ credentib; et miran-
 tib; pr̄ gaudio: dixit. Habetis
 hic aliquid qđ manducet̄? At
 illi obtulerunt ei partē pīscis
 affi et fauum mellis. Et cum
 manducasset corā eis: sumens
 reliquias dedit eis. Et dixit
 ad illos. Hęc sunt uerba que lo-
 cutus sum ad uos cum adhuc es-
 sem uobiscum: qm̄ necesse est
 impleri om̄ia que sc̄pta sunt
 in lege moysi et pp̄his et psal-
 mis de me. Tunc apuit illis
 sensum ut intelligerent sc̄ptu-
 ras: et dixit eis. qm̄ sic scriptū
 est. et sic oportebat xp̄m pati.

lxxvii
 i. xxviii

lxxviii
 i. xxix

lxxix

et resurgere à mortuis die ter-
 cia. et predicari in nomine eius.
 penitentiā. et remissionē pecca-
 torū in om̄is gentes. incipientib;
 ab hierosolima. Vos autē estis
 testes horū. Et ego mitto pmissū
 patris mei in uos. Vos autē sede-
 te in ciuitate: quo ad usq; indu-
 amini uirtute ex alto. Eduxit
 autē eos foras in behamiam: et
 eleuans manib; suis benedixit
 eis. Et factū est dum benedice-
 ret illis. recessit ab eis et fereba-
 tur in celū: et ipſi adorantes
 regressi sunt in hierlm cū gau-
 dio magno. et erant semp in
 templo laudantes et benedicen-
 tes deum. Explicit evangeli-
 um secundum lucam.

Incepit prologue
 super iohanneo.
 ic est iohannes euangeliſta: unus ex disci-
 pulis dei. qui uirgo
 electus a deo est: quē
 de nuptijs uolentē nubere uo-
 cauit deus. Cui uirginitatis
 in hoc in hoc duplex testimo-
 nijs in euangelio datur: quod
 et pre ceteris dilectus a deo dici-
 tur: et huic matrē suā moriens
 de cruce commendauit ds.
 ut uirgine uirgo seruaret.
 Deniq; manifestans in euangeli-
 o qđ erat ipſe in corrupti-
 bilis uerbi opus inchoans solus.
 uerbū carnem factū esse. nec lu-
 men atenebris comprehensū

fuisse testatur: p̄mum signum
ponens qđ in nuptijs fecit dñs.
ut ostendens qđ erat. ipse legen-
tib; demonstraret. qđ ubi domi-
nus mutat deficere nuptiarū
unū debeat. ut veterib; im-
mutatis noua om̄ia que a xp̄o
instituunt̄ appareant. De quo
singula queq; in misteriū acta
uel dicta: euangeliū ratio queren-
tib; demonstrat. Hoc autē euā-
geliū sc̄psit in asia postea quā
in pathmos insula a pocalypsim
scripserat: ut cui erat in principio
canonis in corruptibile princi-
pium in genesi. ei in corruptibi-
lis finis purgine apocalypsi
redderef. dicente xp̄o ego sum
. a. et .v. Et hic est iohes qui sci-
ens supuenisse diem recessus sui.
conuocatis discipulis suis in e-
pheso p̄ multa signorū expī-
ta p̄ mens xp̄m. descendens in
defossum sepulture sue locum.
facta oratione positus est ad pa-
trē suos. tam extraneus a dolo-
re mortis: quā a corruptione
carnis inuenitur alienus. Qui
et si post om̄is euangeliū scrip-
sisse dicitur. tam dispositione
canonis ordinati post mat̄m
ponitur. qm̄ quē in deo nouis
fima sunt n̄ uelut extrema et
abiecta numero. sed plenitudi-
nis ope pfecta sunt. Et hoc uir-
gini debebatur. Quorū tamen
uel scriptorū temporū dispo-
sitione. uel librorū ordinatio. ideo

p̄ singula a nobis non exponit:
ut sciendi desiderio collato. et
querentib; fructus laboris. et
deo magisterij doctrina serue-
tur. Explicit argumentum.

INCIPIT EVANGE LIA MSECUNDVM

TOHNEM

In principio erat uerbum.
Et uerbum erat apud dñm.
Et dñs erat uerbum. Hoc
erat in principio apud dñm.
Om̄ia p̄ ipsum facta sunt:
et sine ipso factū est nichil.
Quod factū est: in ipso ui-
ta erat. Et uita erat lux ho-
minū: et lux in tenebris
lucet. et tenebre eam non
comprehenderunt. Fuit
homo missus a deo: cui no-
men erat iohes. hic uenit
in testimonium ut testimo-

nium phiberet de lumine: ut
om̄is crederent p̄ illum. Non e-
rat ille lux: sed ut testimonium
phiberet de lumine. Erat lux
uera: que illuminat omnē ho-
minē uenientē in mundū. In
mundo uenit et mundus per
ipsum factus est: et mundus
eum non cognouit. In p̄pria
uenit: et sui eum non recepe-
runt. Quotquot autē recepe-
runt eum: dedit eis potestate
filios dei fieri his qui credunt
in nomine eius. Qui non exsan-
guinib; neq; uoluntate carnis

neq; ex uoluntate uiri: sed ex
 deo nati sunt. Et uerbū caro
 factū est: et habitauit in nobis.
 Et uidimus gloriā eius. gloriā
 quasi unigeniti a patre: plenū
 grē et ueritatis. Iohes testimoni
 um p̄hibet de ipso: et clamat di
 cens. Hic erat quē dixi. qui post
 me uenturus est ante me factus
 est: quia prior me erat. Et de ple
 nitudine eius nos om̄s accepimus.
 et grām p̄ grā: quia lex p̄ moysen
 data est. grā et ueritas p̄ ihm xp̄m
 facta est. Dm̄ nemo uidit unq̄m:
 nisi unigenitus filius qui est in
 sinu patris. Ipse enarrauit. Et
 hoc est testimonij iohannis: qn
 do miserunt iudei ab iherosolimis
 sacerdotes ille uita deū ut interrogaret
 eū tu q̄s es. Et confessus ē et n̄ negauit.
 Et confessus est quia non sum
 ego xp̄c. Et interrogauerunt eū.
 Quid ergo? Hēlias es tu? Et re
 spondit. Non sum Proph̄a es
 tu. Et dixit. Non. Dixerunt er
 go ei. Quis es ut responsum de
 mus his qui miserunt nos. Quid
 dicas de te ipso? Ait. Ego uox cla
 mantis in deserto. Dirige uia
 dñi: sicut dixit. ysaias pp̄ha. Et
 qui missi fuerant: erant ex pha
 risēs. Et interrogauerunt eū:
 et dixerunt ei. Quid ergo bapti
 zas si tu non es xp̄c. neq; hēly
 as. neq; pp̄ha. Respondit eis
 iohes: dicens. Ego baptizo in
 aqua: medius autē uestrū ste
 tit quē uos non scitis. Ipse est

qui post me uenturus est. qui an
 te me factus est: cui ego non sum
 dignus ut soluā eius corrigiam
 calciamenti.

Hec in bethania facta sunt tñs
 iordanen: ubi erat iohannes bap
 tizans. Altera die uidet iohes ihe
 sum uementē ad se: et ait. Ecce
 agnus dei: qui tollit peccatum
 mundi. Hic est de quo dixi. Post
 me uenit uir qui ante me fact
 est: quia prior me erat. et ego
 nesciebam eum: sed ut manifeste
 tur isrl̄. ppter ea ueni ego in aqua
 baptizans. Et testimonij p̄hibu
 it iohannes dicens. quia uidi
 sp̄m descendentē quasi colum
 bam de celo et manentē super
 eum. Et ego nesciebam eū: sed
 qui misit me baptizare in aqua
 ille michi dixit. Sup̄ quē uide
 ris sp̄m descendentē et manen
 tem sup̄ eum: hic est qui bapti
 zat in sp̄u scō. Et ego uidi: et
 testimonij p̄hibui quia hic est
 filius dei.

Altera die iterum stabat io
 hannes et ex discipulis eius duo:
 et respiciens ihm ambulantē di
 cit. Ecce agnus dei. Et audierūt
 eum duo discip̄li loquentē: et
 secuti sunt ihm. Conuersus au
 tē ihs et uidens eos sequentes:
 dicit eis. Quid queritis? Qui
 dixerunt ei. Rabbi. qd̄ dictur
 interpretatum magister ubi ha
 bitas? Dicit eis. Venite et uide
 te. Uenerunt et uiderunt ubi

maneret: et apud eum manserit
 die illo. Hora autem erat: quasi de-
 cima. Erat autem andreas frater
 symonis petri unus ex duob; q
 audierant ab iohanne. et secuti
 fuerant eum. Inuenit hic pri-
 mum fratrem suum symonem: et di-
 cit ei. Inuenimus messiam: qd
 est interpretatus xpc. Et addu-
 xit eum ad ihm. Intuitus autem
 eum ihes. dixit. Tu es symon fili-
 us iona: tu uocaberis cephias. qd
 interpretatur petrus. In crastinum
 uoluit exire in galileam:
 et inuenit philippum. Et dicit
 ei ihes. Sequere me. Erat autem
 philippus a bethsaida: ciuitate
 andree et petri. Inuenit philip-
 pus nathanahel: et dicit ei.
 Quem scripsit moyses in lege et
 apphe: inuenimus ihm filium
 ioseph anazareth. Et dixit ei
 nathanahel. Anazareth potest
 aliquid boni esse? Dicit ei phi-
 lippus. Veni: et uide. Videlicet
 nathanahel uenientem ad se: et di-
 cit de eo. Ecce uere isralita: in
 quo dolus non est. Dicit ei na-
 thanahel. Unde me nosti? Re-
 spondit ihes: et dixit ei. Prius
 quam te philippus uocaret cum
 esses sub sicu: uidi te. Respon-
 dit nathanahel: et ait. Rabbi
 tu es filius dei: tu es rex isrl. Re-
 spondit ihes: et dixit ei. Quia
 dixi tibi uidi te sub sicu credis:
 manus his uidebis. Et dicit ei.
 Amen amen dico uobis: uidebi

tis celum aptum et anglos dei
 ascendentem et descendentes su-
 pra filium hominis.

Et die tercia nuptie facte sunt

F.ij.

in chana galileę: et erat mater
 ihu ibi. Vocatus est autem et ihes
 et discipuli eius: ad nuptias. Et
 deficiente uino: dicit mater ihu
 ad eum. Uinum non habent. Et
 dicit ei ihes. Quid michi et tibi
 est mulier: nondum uenit ho-
 ra mea. Dicit mater eius mini-
 stris. Quodcumq; dixerit uobis:
 facite. Erant autem ibi lapideę
 ydrię sex posite scdm purificati-
 onē iudeorū: capientes singule
 metretas binas uel tnas. Dic ei ihes. Im-
 plete hydrias aq;. Et i pleuerit eas usq;
 ad sumum. Et dic ei ihes. haurite nō: ferre
 arthritimo. Et culerit. Ut autem gustauit architcln
 aquā unum factā. et non sci-
 ebat unde esset. ministri autem
 sciebant qui hauserant aquā:
 uocat autem sponsum architri-
 clinus. et dicit ei. Omnis ho-
 mo p̄imum bonum unum
 ponit. et cū inebriati fuerint
 tunc id qd deterius est: tu autem
 seruasti bonū unū usq; adhuc.
 Hoc fecit mitiū signorū ihes in
 chana galileę: et manifesta-
 uit gloriam suam: et credide-
 runt in eum discipuli eius.

Post hoc descendit caphar-
 naum ipse et mater eius et fr̄s
 eius et discipuli eius: et ibi man-
 serunt nō multis diebus. Et ppe
 erat pascha iudeorū: et ascen-

ixxi
xxii
xxiii
xxxviii

dit hierosolimam ihs. Et inuenit in templo uendentes boues et oves. et columbas. et numularios sedentes. Et cum fecisset quasi flagellum de funiculis. om̄s eiecit de templo. Oves quoq; et boues. et nummulariorū effudit es. et mensas subuertit. et his qui columbas uendebat dixit. Auertere ista hinc. Nolite facere domū patris mei: domū negotiationis. Recordati uero sunt discip̄lī ei: quia scriptum est. Zelus domus mea comedit me. Responderunt ergo iudei: et dixerunt ei. Quod signū ostēdis nobis quia hēc facis? Respōdit ihs: et dixit eis. Soluū tēplū hoc. et in trib; dieb; excitabo illud. Dixerunt ergo iudei. Qua draginta et sex annis edificatū est templū hoc. et tu trib; dieb; excitatib; illud? Ille autē dicebat de templo corporis sui. Cum ergo resur rexisset a mortuis. recordati sunt discip̄lī eius quia hoc dicebat. et crediderunt scrip- ture et sermoni quę dixit eis. ihs. Cum autē esset hierosolimis in pascha in die festo: multa crediderunt in nomine eius. uidentes signa eius quę faciebat. Ipse autē ihs non credebat semet ipsum eis. eo qđ ipse nosset om̄s: et quia opus ei non erat. ut qđ testimonium p̄biberet de homine. Ipse enī sciebat quid esset in homine.

lxvi

ixxiiii
xxiiii
xxviii

lxviii

Grat autē homo ex phariseis nichodemus nomine: p̄nceps iudeorū: Hic uenit ad eū nocte: et dixit ei. Rabbi: scimus quia a deo uenisti magister. Nemo enī potest hēc signa facere quę tu fas: nisi fuerit d̄s cum eo. Respon dit ihs: et dixit ei. Amen amen dico tibi: nisi quis natus fuerit deuio. non potest uidere regnū dei. Dicit ad eum nicodemus. Quomodo potest homo nasci cū senex sit? Numq; potest in uentre matris suę iterato intruire et nasci? Respondit ihs. Amen amen dico tibi: nisi quis renatus fuerit ex aqua ex aqua et spū. non potest intruire in regnū dei. Qđ natum est ex carne: caro est. Et qđ natū est ex spū: sp̄s est. Non mireris: quia dixi tibi. oportet uos nasci deuio. Sp̄s ubi uult spirat: et uocem eius audis. sed nescis unde ueniat aut quo uadat. Sic est om̄is: qui natus est ex spū. Respōdit nicodemus: et dixit ei. Quomodo possunt hēc fieri? Respōdit ihs: et dixit ei. Tu est ma gister in isit et hēc ignoras. Am̄ am̄ dico tibi: quia qđ scimus lo quiñ. et qđ uidimus testam̄. et testimoniū nr̄m non acci pitas. Si terrena dixi uobis et non creditis. quom si dixerō uobis cęlestia credetis? Et nemo ascendit in celū: nisi qui des cendit de celo: filius hominis